

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Štefana Sekelského v trestnej veci proti obvinenej **J. V.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1 T 83/2007 na neverejnom zasadnutí 2. februára 2011 v Bratislave o dovolaní obvinenej **J. V.** proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2010, sp. zn. 2 To 27/2010 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej **J. V.** sa **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 23. novembra 2009, sp. zn. 1 T 83/2007 bola obvinená **J. V.** uznaná za vinnú z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

si prisvojila finančné prostriedky, ktoré jej boli zverené a to tým spôsobom, že po tom ako na základe zmluvy o pristúpení ku zmluve o vklade zo dňa 10. januára 2003 v súvislosti s vkladnou knižkou č. X./X. vedenou v S. S. a.s. na pôvodného majiteľa – A. M. a na základe zmluvy o pristúpení ku zmluve o vklade zo dňa 10.1.2003 v súvislosti s vkladnou knižkou č. X./X. vedenou v S. S., a.s. na toho istého majiteľa získala oprávnenie disponovať s finančnými prostriedkami uloženými na uvedených vkladných knižkách, tak dňa 13.11.2003 v pobočke S. S., a.s. na K. U. Č. v B. bez súhlasu a vedomia pôvodného majiteľa predmetných vkladných knižiek vybrala z týchto vkladných knižiek všetky finančné prostriedky v celkovej sume 969 313,30 Sk, toho istého dňa predmetné vkladné knižky taktiež bez súhlasu a vedomia ich pôvodného majiteľa zrušila, pričom časť finančných prostriedkov v celkovej sume 38.222,40 Sk použila ako náhradu za predčasný výber vkladu s výpovednou

lehotou, ako aj na úhradu poplatkov za zrušenie vkladných knižiek a ostatné finančné prostriedky v celkovej sume 931.090,90 Sk následne použila pre vlastnú potrebu a to napriek tomu, že mali byť použité výlučne pre potreby spojené so starostlivosťou o ich pôvodného majiteľa, resp. na jeho doopatrovanie v starobe a zvyšné finančné prostriedky uložené na týchto vkladných knižkách mohla v zmysle predchádzajúcej dohody s pôvodným majiteľom vkladných knižiek použiť pre vlastnú potrebu až po jeho smrti, čím s uvedenými finančnými prostriedkami naložila v rozpore s účelom na ktorý jej boli zverené a menovanému A. M. tak spôsobila škodu v celkovej výške 969.313,30 Sk.

Za to bola odsúdená podľa § 248 ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého jej bol podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenej uložená povinnosť nahradiť poškodenému A. M., nar. X., bytom P. – V., O. škodu vo výške 32 175, 30 eur.

Podľa § 59 ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 bola obvinenej uložená povinnosť podľa svojich síl nahradiť škodu spôsobenú trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote obvinená J. V. odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením z 22. apríla 2010, sp. zn. 2 To 27/2010 ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti citovanému uzneseniu odvolacieho súdu podala obvinená prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. predpokladajúceho, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dovolateľka v označenom mimoriadnom opravnom prostriedku namietala závažné porušenie jej ústavného práva na spravodlivý proces tým, že súdy nevykonali navrhované dôkazy v jej prospech a tiež z dôvodu, že poškodený nikdy nebol konfrontovaný s jej otázkami ako aj otázkami obhajcu a súdu. V dôsledku toho sa nemohla účinne brániť proti obvineniam poškodeného založených na ústnych tvrdeniach a výpovediach nepriamych svedkov. Právny záver súdov o naplnení zákonných znakov trestného činu sprenevery je v absolútnom rozpore s vykonaným dokazovaním a platnou právnou úpravou. Uzavretím zmluvy o pristúpení ku zmluve o vklade

sa nestala len prístupujúcim majiteľom vkladných knižiek, ale podľa hmotnoprávných predpisov o vkladových účtoch aj majiteľom vkladov samotných, a preto za tejto situácie nemôže ísť o prisvojenie si cudzej veci, ktorá jej bola zverená. V tejto spojitosti obvinená odkázala aj na argumentáciu použitú v odvolaní, na ktorú ale odvolací súd neprihliadol, predovšetkým na to, že finančné prostriedky na vkladných knižkách jej boli darované a uzavretie zmluvy o prístupení ku zmluve o vklade len tento proces zavrášilo.

Z uvedených dôvodov obvinená J. V. navrhla, aby dovolací súd postupom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. (správne malo byť podľa § 386 ods. 2 Tr. por.) zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2010, sp. zn. 2 To 27/2010 a rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 23. novembra 2009, sp. zn. 1 T 83/2007, pričom ale neuviedla ako ďalej má dovolací súd po zrušení uvedených rozhodnutí postupovať.

Okresný prokurátor Bratislava I a poškodený A. M. vo svojich vyjadreniach navrhli dovolanie obvinenej J. V. odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. pre to, že nebol splnený ňou uplatnený dovolací dôvod.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané obvinenou ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. po tom, čo využila svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (v predmetnom prípade odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 Tr. por.), že boli splnené aj zákonné podmienky uvedené v § 370 ods. 1, ods. 2, § 373 ods. 1 a v § 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por., t.j. že dovolanie bolo podané na súde, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni v trojročnej lehote od doručenia rozhodnutia súdu, a to prostredníctvom obhajcu a že v dovolaní je uvedené v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa mu vytýkajú ako aj dovolací dôvod podľa § 371. Dovolací súd zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí pre nesplnenie dôvodov dovolania (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Pokiaľ obvinená J. V. v rámci ňou uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (ktorým je dovolací súd podľa § 385 ods. 1 Tr. por. viazaný) namietala porušenie práva na spravodlivý proces pre nevypočutie poškodeného A. M. v konaní pred súdom (jeho výpoveď bola na hlavnom pojednávaní prečítaná postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por.) ako aj pre nevykonanie všetkých ňou navrhnutých dôkazov, čo malo

spôsobiť, že skutkový stav nebol zistený objektívne, treba uviesť, že tieto námietky vecne nezodpovedajú použitému dovolaciemu dôvodu, a preto nebolo v rámci tohto dovolacieho dôvodu možné na ne prihliadať.

V súvislosti s obvinenou uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. treba zdôrazniť, že v rámci tohto dovolacieho dôvodu možno uplatňovať výlučne právne námietky, ale nie chyby skutkové, teda nie je prípustné namietať nesprávnosť, či neúplnosť skutkových zistení, pretože dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou určenou k preskúvaniu skutkových otázok. Podľa aktuálnej procesnej úpravy dovolanie v trestnom práve je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb ako to plynie z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov.

Námietka o porušení práva na spravodlivý proces mohla byť posudzovaná iba v kontexte s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pretože súčasťou spravodlivého procesu, jeho základnou zložkou je právo na obhajobu a v rámci nej možnosť aspoň raz kontradiktórnym spôsobom vypočúvať svedka, výpoveď ktorého má podstatný význam pre rozhodnutie. Z princípu kontradiktórnosti však aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva existujú výnimky a jeho dodržiavanie nie je absolútne. Také výnimky v prípade svedkov predstavujú aj situácie upravené v § 263 ods. 3 písm. a/, b/ Tr. por., a preto nevypočutie svedka M. na hlavnom pojednávaní a naopak za splnenia zákonných podmienok uvedených v § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por. prečítanie jeho výpovede z prípravného konania nie je bez ďalšieho porušenia práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom. Tak tomu nie je ani pokiaľ nebolo v celom rozsahu vyhovené návrhom obvinenej na vykonanie dokazovania. Z uvedených dôvodov nemožno považovať za naplnený dovolací dôvod viažúci sa k právu na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), ktorý síce obvinená J. V. v dovolaní výslovne neuviedla, no napriek tomu sa ním dovolací súd zaoberať musel, lebo tento bol identifikovaný obsahom dovolania, t.j. vyčítaním nedostatkov konania, predchádzajúcemu vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku.

Samotný skutok uvedený v tzv. skutkovej vete súdu prvého stupňa, ktorého správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd skúmať a meniť (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., veta za bodkočiarkou) z hľadiska objektívneho i subjektívneho (zavinenia páchatel'a) zodpovedá zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4

písm. c/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, z ktorého bola obvinená J. V. uznaná za vinnú. Obsahom objektívnej stránky trestného činu sprenevery je konanie páchatel'a, ktorý si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená. Za takú (zverenú) vec sa považuje vec vo vlastníctve inej osoby (teda vo vzťahu k páchatel'ovi vec cudzia), ktorú má páchatel' na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo za dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť.

Ustálený skutok nepochybne vyjadruje skutočnosť, že vklady na vkladných knižkách boli vo vzťahu k obvinenej cudzou vecou s ktorou bola síce oprávnená disponovať ovšem inak ako s vkladom (finančnými prostriedkami na vkladných knižkách) v skutočnosti naložila, pričom z hľadiska subjektívneho, teda úmyselného zavinenia páchatel'a, predpokladaného skutkovou podstatou trestného činu sprenevery zo skladby skutku je zrejmá vedomosť obvinenej o tom, že s vkladom naložila v rozpore s účelom, pre ktorý jej vzniklo oprávnenie s ním nakladať. V žiadnom prípade pristúpením ku zmluve o vklade sa obvinená nestala ich majiteľkou ako to uvádza v podanom dovolaní, napriek tomu, že aj inominátna zmluva uzavretá podľa § 51 Občianskeho zákonníka (OZ) patrí podľa § 132 ods. 1 OZ medzi spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva. V tomto smere sa najvyšší súd v plnom rozsahu stotožňuje s právnou argumentáciou uvedenou v uznesení generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 9. júla 2007, sp. zn. XV/2 Pz 88/07-5, ktorým v rámci konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti právoplatným rozhodnutiam v prípravnom konaní bolo zrušené uznesenie prokurátora o zastavení trestného stíhania proti obvinenej J. V..

Podstatným pre vyššieuvedený záver o tom, že vlastníctvo nevzniklo z vyššieuvedeného titulu je zistenie, vyplývajúce z osobitnej časti (B) Všeobecných obchodných podmienok S. S., týkajúcich sa právneho režimu zmlúv o vklade, bod 4.1.1.4 podľa ktorého banka neskúma vzájomné nároky klientov na peňažné prostriedky na účte a nenesie za tieto nároky alebo iné vzájomné vzťahy klientov žiadnu zodpovednosť. Z uvedeného vyplýva, že zmluva o pristúpení ku zmluve o vklade, resp. o spoločnom vklade na účte nerieši vlastnícke práva klientov ku vkladu. Obvinená J. V. uzavretím uvedenej osobitne nepomenovanej zmluvy sa stala oprávnená disponovať s vkladom, teda aj vybrať vložené finančné prostriedky z vkladných knižiek a tieto zrušiť, no finančné prostriedky by nemohla použiť na iný, než zverený účel.

Pokiaľ obvinená poukazujúc aj na dôvody svojho odvolania argumentuje, že vybrané peňažné prostriedky zo vzťahu k nej nemohli predstavovať cudziu vec, lebo jej boli darované, najvyšší súd opätovne zdôrazňuje, že zistený skutok svedčí o opaku a síce, že tieto predstavovali voči obvinenej cudziu, jej zverenú vec. Obhajobné tvrdenie obvinenej, že uvedeným spôsobom nadobudla vlastníctvo ku vkladom bolo jadrom dokazovania v prípravnom súdnom konaní, pričom skutkové zistenia o tejto podstatnej otázke z hľadiska trestnoprávneho posúdenia stíhaného skutku konajúce súdy uzavreli v neprospech obvinenej. Úprava dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. vôbec neumožňuje najvyššiemu súdu správnosť skutkových zistení skúmať a tieto ani meniť. Zásah do uvedených zistení by mohol výnimočne prichádzať do úvahy len v prípade extrémneho nesúladu zisteného skutku s vykonanými dôkazmi, teda ak by skutkové zistenia vôbec nemali oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. aspoň v časti dôkazov usvedčujúcich obvineného zo spáchania skutku. V posudzovanej veci o taký prípad nejde, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvinenej J. V. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 02. februára 2011

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková